

KRAKUS.

SRODA 8 MAJA 1822. *NUMER* 92.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1489. Jan Albrecht królewicz Polski, odnosi przeważne zwycięztwo nad Tatarami pod wsią Kopestrzynem.

NOWOSCI KRAKOWSKIE.

Uczniowie uniwersytetu jagiellońskiego pełni szacunku dla pamięci *Wincentego Milcera*, o którego smutnym zgonie donieśliśmy poprzednio; zapraszają Publiczność na obchód żałobny w kościele S. Anny w dniu 10. b. m. to jest w sobotę odbyć się mający.

Wiele osob dopytywało się tego roku, dla czego 2. maja dzwoniono w *Zygmunta*, sławny dzwon na zamku krakowskim? O to dzwon ten, obchodzi tym sposobem corocznie uroczystość swojego założenia i chrzcin które w dniu powyższym nastąpiły. —

Znawcy którzy pamiętają wystawienie *Zwierciadła Arkadyjskiego* przez artystów niemieckich, za rządu austryjackiego; przyznają naszym znaczną wyższość nad niemi.

W dowód że królowie polscy, prócz innych dworu okazałości, utrzymywali nawet menażerją dzikich zwierząt; służy przywilej, który widzieliśmy w oryginale, króla Jana Kazimierza r. 1658. dnia 13 marca dany owczesnemu posiadaczowi kamienicy *Chrystyanowi Zeydel* na zamku krakowskim, zwanej *Rabsztyn*; gdzie wyraźna jest wzmianka, *że na tem miejscu dawniej lwy były utrzymywane.*

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Anglja. Rewolucya w Irlandyi niejest tąk błachą, jak się na pozór wydawała; rozpoczął ją bowiem lud prosty i fanatyczny; -- uśmierzenie tym więcej trudne, im bardziej jest może lekce ważone. Rota przysięgi rokoszan w niektórych pismach publicznych śmiesznością przyodziana, jest nader zastanawiającą, abyśmy z niej ważniejszych punktow nieogłosili, dla dania czytelnikom wyobrażenia, o rodzaju zaburzeń, jakich się stała ofiarą ta nieszczęśliwa kraina. Przysięga ta składa się z 9. artykułów następującej osnowy: I. Przysięgam z wolnej woli, że przysięgę tę mojemu Komitetowi złożoną w tajemnicy zachowam. -- II. Przysięgam niestawać nigdy na świadectwo przeciw memu Komitetowi, ani przeciw żadnemu z braci związkowych, pod jakimkolwiek bądź pozorem. III. Każdy ktokolwiek przeciw swojej przysiędze mówić lub działać będzie, oskarżony i przekonany, ma bydź powieszony, utopiony, albo spalony żywcem. IV. Przysięgam spieszyć na pomoc każdemu z moich braci, w jakimkolwiek sposobie krzywdzonym będzie. V. Przysięgam pomoc moim braciom w więzieniu i chorobie, ostatni grosz z niemi dzielić, lub dostarczać pieniądze Podskarbiemu Komitetu. VI. Przysięgam niewchodzić w żadne związki przyrodzone z żonami, siostrami, lub matkami moich braci; bez woli Komitetu. VII. Bez woli także Komitetu nienależyć do rabunku,

i kradzieży. *(Zdaje się że łupiestwo jest źrzodłem utrzymywania tego rokoszu.)* VIII. Przysięgam być dalekim od wszelkiego porządku towarzyskiego [!!!) skoro pismienne lub ustne zalecenie odbiorę na to od mego Komitetu; żadnego nieprzyjmę obowiązku bez jego pozwolenia, -- we wszystkiem mu posłusznym będę. -- IX. Przysięgam walczyć i brodzić we krwi po kolana, niebacząc na krzyk dzieci, wrzawę kobiet i opór mężów, gdyby do tego przyszło; dla otrzymania tak długo zaprzeczanej wolności katolickiemu kościołowi i ustalenia jej nazawsze.

Związek ten nazywa się *Whiteboys*. -- Hasłem sprzysiężonych są litery: A. P. M. *(Almigthy* ***Powerfull Maker***, to jest: Wszechmocny, Potężny Stwórca.*)* *Przy* spełnianiu toastów zwykle mówią: *Obyśmy powstali i nigdy nieupadli!* -- Katechizm się zawiera w pytaniach i odpowiedziach: "Kto jesteś?-- Chrześcijanin. „Kto cię zrobił chrześcijaninem? -- Piotr Skał [czyli *Rock*, imie „przybrane którem się podpisuje naczelnik, znany pod tem „nazwiskiem.) Czem dowodzisz, żeś Chrześcijanin? -- Miłością braterską, i dobremi czynami, przez miłość Boga i „bliźnego. -- Kto jest twoim bliźnim? -- Wszyscy dobrzy lu„dzie, noszący imie: J. A. B. -- Jak się zowiesz? -- *J. A. B. (J and my Brother, -- ja i mój brat.)* Jakie iest twoje abe„cadło? -- L. E. F. M.„ --*(Lord Edward Fitzgeralds Memory*, to jest Pamięć, na Lorda Edwarda Fitzgeralds.) -- "Co zna„czą trzy L? -- Miłość Poczciwość i Wolność. (*Love*, *Loyalty*, *Liberty.*) Na tytule tego katechizmu, znajduje się wkrzyż odrysowana pika i karabin.

Teraźniejsze posiedzenie parlamentowe, ma jeszcze do roztrząsnienia między innemi, następujące ważne przedmioty: *Prawo zbożowe*, -- *Sprawy Irlandyi*, -- *Stosunki reprezentantów ludu w parlamencie*, -- *Prawa o ubogich*, -- *Wyłączenie parów katolickich z izby wyższej*, -- *Prawo kryminalne*, -- *Urzą-*

dzenia władz na wyspach Jonskich -- *o Dziesięcinach w Irlandyi;* -- do tego jeszcze należyć będą niewątpliwie okoliczności polityczne. -- Margrabia Beresford, znany z ostatnich wypadków w Portugalii, ma stanąć na czele 20,000 wojska. (Niewiadomo w jakim celu???]

Turcya. Spieszne uzbrajania się porty, wielkie czynią wrażenie na cudzoziemcach bawiących w Stambule i pewność wojny zapowiadają. -- Francya czyni przygotowania w swoich portach. Pisma paryzkie ministeryalne, otwarcie głoszą nieprzyjacielskie zamiary swego rządu przeciw Turkom. --

Francya. W izbie deputowanych nic ważnego niezaszło. -- Sekretarz poselstwa francuzkiego w Wiedniu przybył z największym pośpiechem do Paryża.

Hiszpanja. Zmartwychwstały Merinos w Hiszpanii, niemoże już nigdzie prawie znaleść stronników. -- Jenerał Ballesteros ma dowodzić na linii granicznej francuzkiej.

Brazylja. Wojska portugalskie dotąd będące w tym kraju, wsiadły na okręty i powracają do ojczyzny, co potwierdza wiadomość o udzielności tej bogatej części Ameryki.

Ameryka Południowa. Kommissya spraw zagranicznych, podała wniosek Izbie Reprezentantów w Wassyngtonie 19 marca, o uznanie niepodległości osad hiszpańskich, mimo wiadomego oporu poselstwa tej monarchii.

DOPIS.

Z Widdnia 3. Maja.

W ten moment nadeszła urzędowa wiadomość, że Grecy w 4,000 *ludzi wylądowali na wyspę* Chios, *zbili Turków na głowę a resztę gnali aż do szańców zamku* Chios, *który na[illegible] miast oblegli. Wiadomość ta rozsiała trwogę w Konstantynopolu i Smirnie. Cała wyspa rzuciła się do oręża. dla walczenia za wolność...*